

1

2

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

BENG

de nieuwe energieprestatienorm

Ir. Harm Valk
NIEMAN De Raadgevende Ingenieurs

Building Holland – 9 april 2019

www.buildingholland.nl (Re)Building the Future

3

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Noodzaak van de energietransitie?!

Klimaatverandering

Leveringszekerheid

Bevingen door gaswinning

✓

✓

Energietransitie

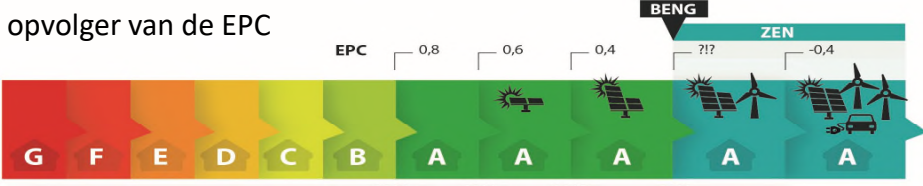

www.buildingholland.nl (Re)Building the Future

4

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam
 • INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

BENG de opvolger van de EPC

- Bijna EnergieNeutrale Gebouwen (BENG)
- Nieuw wettelijk minimum vanaf 1-1-2020
  - dus uitsluitend gebouwgebonden energie
  - opvolger van de EPC

The diagram shows a progression of energy performance standards from 2006 to 2020. The EPC scale ranges from G (0.8) to A (0.4). From 2020 onwards, the BENG scale is introduced, ranging from A (0.4) to ZEN (-0.4). The ZEN scale is further divided into 'Gebouwgebonden energieneutraal (eis van EU)' and 'Nul-op-de-meter Energieleverende woningen'. The timeline also includes icons for solar panels and wind turbines, indicating the shift towards renewable energy.

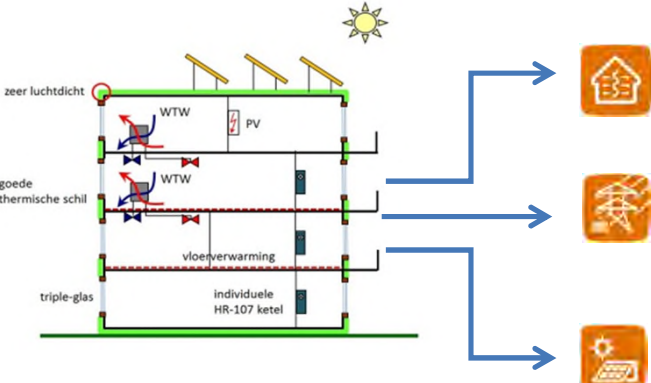
Wettelijke eis bij bouwaanvraag nieuwbouwwoning
 Bron: Lente-akkoord Energiezuinige nieuwbouw ©2019
 www.buildingholland.nl

Gebouwgebonden energieneutraal (eis van EU)
 Nul-op-de-meter Energieleverende woningen
 (Re)Building the Future

5

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam
 • INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Drie energieprestatie-indicatoren voor BENG

The diagram shows a cross-section of a house with various energy performance features: 'zeer luchtdicht' (very airtight), 'goede thermische schil' (good thermal envelope), 'triple-glas' (triple glass), 'vloerverwarming' (floor heating), 'individuele HR-107 ketel' (individual HR-107 boiler), 'WTW' (heat recovery), and 'PV' (photovoltaic). Arrows point from these features to three indicators: 1. Energy requirement in kWh/m², 2. Primary fossil energy use in kWh/m², and 3. Renewable energy in %.

- Energiebehoefte in kWh/m²
 Aparte eis energievraag gebouw: 'gebouwschil +'
 Lijkt op de EPC, dus 'alles op één hoop'
- Primair fossiel energiegebruik in kWh/m²
 'in de centrale' niet vergelijkbaar met kWh op de meter
 Wordt dus verplicht
- Hernieuwbare energie in %

www.buildingholland.nl (Re)Building the Future

6

9 t/m 11 april 2019
RAI Amsterdam

Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN

Concept grenswaarden bekritiseerd...

BENG ROEPT VOORAL VERBAZING OP

Kritiek op 'slappe isolatienormen' in nieuwe BENG-eisen voor nieuwbouw

Afgezwakte BENG-eisen roepen veel kritiek op

Afgelopen week maakte het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de nieuwe concepteisen voor BENG (Bijna Energie-Neutraal Gebouwen) bekend. Deze eisen vormen samen met een nieuwe begrippingsmethode de grondslag voor het BENG-stelsel dat in 2020 de huidige EPC-regels vervangt. De nieuwe BENG-regels hebben een kleine storm van kritiek opgeroepen. Volgens verschillende experts zijn ze 'een stap terug' en leiden ze tot een woningvoorraad die allerminst 'bijna-energieutraal' is.

Veel 'constructieve' kritiek op plannen Ministerie van BZK inzake BouwbesluitBENG

Het ministerie van BZK overweegt om de eisen voor 'Bijna Energie-Neutrale Gebouwen' onnodig energie-erpijnd te maken. In de huidige plannen legt het ministerie de nadruk op 'compensatie' van die energie-overschilling, door duurzame energiebronnen in te zetten in combinatie met dure installaties, in plaats van te

Commotie over voorgedomen BENG-eisen

13 december 2018 door BouwTotaal

- Internetconsultatie tot 2 maart
- Moties voor verdere differentiatie aangenomen
- Reactie BZK in Q2-2019

www.buildingholland.nl

(Re)Building the Future

9

9 t/m 11 april 2019
RAI Amsterdam

Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN

BENG misverstand

- Niet voor koplopers...

...maar bezemwagen!

www.buildingholland.nl

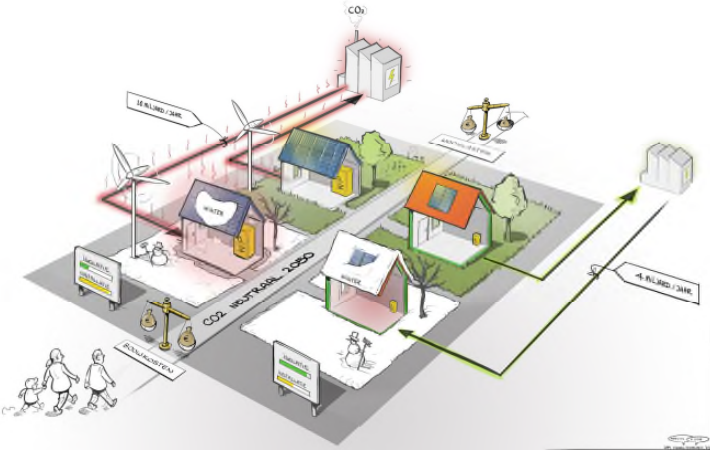
(Re)Building the Future

10

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

BENG dilemma

www.buildingholland.nl Beeld: JAM visual thinking © 2019 (Re)Building the Future

11

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Disclaimer

- Resultaten op basis van:
  - Concept-eisen nov. '18 (consultatie)
  - BENG-definities en beleidsuitgangspunten in NTA 8800
  - NTA 8800 – sept '18 + wijzigingen t/m december
  - Validatietool januari '19
- Alle rekenresultaten daarom onder voorbehoud

www.buildingholland.nl (Re)Building the Future

12

9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Project 2 – woningconcept

Type: Tussenwoning
 Oriëntatie: voorgevel oost
 Verhouding A_{in}/A_{out} : 1,39

	EPC: 0,4 (NEN 7120)	Gefit op BENG 2015 (NEN 7120)	Gefit op BENG 2018 (NTA 8800)
vloer	$R_c: 3,50 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 5,00 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 3,50 \text{ m}^2\text{K/W}$
gevel	$R_c: 5,22 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 8,49 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 4,50 \text{ m}^2\text{K/W}$
dak	$R_c: 6,09 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 6,09 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 6,00 \text{ m}^2\text{K/W}$
ramen - glas	$U_w: 1,35 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_w: 1,00 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_w: 1,65 \text{ W/m}^2\text{K}$
glas	HR ⁺⁺ -glas	triple-glas	HR ⁺⁺ -glas
voordeur	$U_d: 1,50 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_d: 1,50 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_d: 1,65 \text{ W/m}^2\text{K}$
zonwering	geen zonwering	geen zonwering	geen zonwering
infiltratie	$q_{v,10}: 0,3 \text{ dm}^3\text{/s/m}^2$	$q_{v,10}: 0,3 \text{ dm}^3\text{/s/m}^2$	$q_{v,10}: 0,7 \text{ dm}^3\text{/s/m}^2$ (forfaitair)
verwarming/ tapwater	Lucht/water warmtepomp + douche-WTW	Lucht/water warmtepomp + douche-WTW	Lucht/water warmtepomp + douche-WTW
ventilatie	natuurlijke toevoer en mechanische afvoer	natuurlijke toevoer en mechanische afvoer extra CO₂-sturing	natuurlijke toevoer en mechanische afvoer
zonne-energie	geen panelen	5 panelen á 280 Wp	5 panelen á 280 Wp
BENG conform NEN 7120			
EPC	0,39	0,23	
BENG 1 ($\leq 25 \text{ kWh/m}^2$)	31,5 kWh/m²	24,8 kWh/m ²	
BENG 2 ($\leq 25 \text{ kWh/m}^2$)	48,2 kWh/m²	22,5 kWh/m ²	
BENG 3 ($\geq 50 \%$)	41 %	58 %	
BENG conform NTA 8800			
BENG 1 ($\leq 70 \text{ kWh/m}^2$)	48,5 kWh/m ²	44,5 kWh/m ²	51,6 kWh/m ²
BENG 2 ($\leq 30 \text{ kWh/m}^2$)	39,8 kWh/m²	26,4 kWh/m ²	28,4 kWh/m ²
BENG 3 ($\geq 50 \%$)	49 %	65 %	66 %

Bron: Nieman voor Lente-akkoord © 2019

(Re)Building the Future

• Minder bouwkundige maatregelen dan bij EPC 0,4

• Concept-eisen zijn eenvoudig te behalen

13

9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Project 10 – Zes-spanner

Type: Woongebouw – 6 bouwlagen
 Oriëntatie: voorgevel noordwest
 Glaspercentage: Z: 12%, W: 35%, N: 12%, O: 34%
 Verhouding A_{in}/A_{out} : 0,96

	EPC: 0,4 (NEN 7120)	Gefit op BENG 2015 (NEN 7120)	Gefit op BENG 2018 (NTA 8800)
BG vloer	$R_c: 3,50 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 3,50 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 3,50 \text{ m}^2\text{K/W}$
Vloer boven AOR	$R_c: 4,50 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 4,50 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 4,50 \text{ m}^2\text{K/W}$
gevel	$R_c: 5,20 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 5,20 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 4,50 \text{ m}^2\text{K/W}$
dak	$R_c: 6,00 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 6,00 \text{ m}^2\text{K/W}$	$R_c: 6,00 \text{ m}^2\text{K/W}$
ramen - glas	$U_w: 1,45 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_w: 0,99 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_w: 1,65 \text{ W/m}^2\text{K}$
glas	HR ⁺⁺ -glas – ZTA: 0,6	triple-glas – ZTA: 0,5	HR⁺⁺-glas – ZTA: 0,6
voordeur	$U_d: 1,45 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_d: 0,99 \text{ W/m}^2\text{K}$	$U_d: 1,65 \text{ W/m}^2\text{K}$
zonwering	geen zonwering	geen zonwering	geen zonwering
infiltratie	$q_{v,10}: 0,3 \text{ dm}^3\text{/s/m}^2$	$q_{v,10}: 0,3 \text{ dm}^3\text{/s/m}^2$	$q_{v,10}: 0,42 \text{ dm}^3\text{/s/m}^2$
verwarming/ tapwater	Lucht/water warmtepomp + douche-WTW	Lucht/water warmtepomp + douche-WTW	Lucht/water warmtepomp + douche-WTW
ventilatie	natuurlijke toevoer en mechanische afvoer + CO ₂ -sensoren (C4c)	natuurlijke toevoer en mechanische afvoer + CO ₂ - sensoren (C4c)	natuurlijke toevoer en mechanische afvoer + CO₂-sensor (C4a)
zonne-energie	54 panelen oost-west á 325 Wp/paneel	122 panelen oost-west á 325 Wp/paneel	Geen PV-panelen
BENG conform NEN 7120			
EPC	0,38		
BENG 1 ($\leq 25 \text{ kWh/m}^2$)	26,9 kWh/m²	23,4 kWh/m ²	
BENG 2 ($\leq 25 \text{ kWh/m}^2$)	45,9 kWh/m²	24,6 kWh/m ²	
BENG 3 ($\geq 50 \%$)	39 %	59 %	
BENG conform NTA 8800			
BENG 1 ($\leq 70 \text{ kWh/m}^2$)	44,3 kWh/m ²	40,2 kWh/m ²	53,3 kWh/m ²
BENG 2 ($\leq 50 \text{ kWh/m}^2$)	30,6 kWh/m ²	19,2 kWh/m ²	45,1 kWh/m ²
BENG 3 ($\geq 40 \%$)	56 %	70 %	51 %

Bron: Nieman voor Lente-akkoord © 2019

(Re)Building the Future

• % hernieuwbaar door warmtepomp

• Bouwbesluit schil

• Project voldoet zeer eenvoudig aan de eisen

14

9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN
Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Conclusies

- Concept-eis BENG 1 is voor meeste gebouwen geen knelpunt
  - behalve wanneer A_{1s}/A_g in de buurt van 2,2
  - behalve skeletbouw
- BENG 2 / BENG 3 wordt meestal maatgevend
- Energiedrager en opwekker zijn sterk bepalend
  - Externe warmtelevering in hoogbouw kan 'showstopper' worden
  - Spelregels uitzonderingsregels noodzakelijk
- Warmtepompen dragen bij aan BENG 3
  - hoogbouw haalbaar
- Warmte-accumulerend vermogen heeft grote invloed

 www.buildingholland.nl

 (Re)Building the Future

15

9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN
Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Planning BENG-eisen

• Februari 2019	Nieuwe versie NTA 8800
• Tot 2-3-19	Internetconsultatie BENG-eisen
• Voorjaar 2019	Inijkingsstudie bestaande bouw
• Q2	Definitieve BENG-eisen naar Tweede Kamer
• Sept/oktober 2019	Software beschikbaar
• 1-1-2020	BENG wettelijke eis
	energieprestatie nieuwe gebouwen

Alles onder voorbehoud

 www.buildingholland.nl

 (Re)Building the Future

16

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

Randvoorwaarden en consequenties

- Op weg naar nieuwe 'standaard' in de markt
  - .... geen standaardoplossing
- Nieuwe randvoorwaarden voor
  - Bouwer
  - Installateur
  - Bewoner
- Zorg voor 'robuuste' oplossingen en gezonde gebouwen

www.buildingholland.nl (Re)Building the Future

17

building holland 9 t/m 11 april 2019 RAI Amsterdam

• INNOVATIE • INSPIRATIE • ONTMOETEN EN BELEVEN Hét innovatie event voor de bouw, installatie en vastgoed

BENG

de nieuwe energieprestatienorm

Hartelijk dank voor je aandacht

Zijn er nog vragen?

info@nieman.nl

 linkedin.com/in/harmvalk

 @HarmVtweet

www.buildingholland.nl Kom langs bij de NIEMAN stand 12.17 en stel uw vraag! (Re)Building the Future

18

